

Sándori Zsuzsanna
1957–2004

Két évvel ezelőtt szinte villámcsapásként ért minket a hír súlyos betegségről. Nagy elszántsággal küzdött ellene, de nem sok esély adatott számára. Végiggondolva életpályáját, az jut eszembe, hogy úgy élt, dolgozott, mintha csak tudta volna, hogy kevés az ideje.

1980-ban pályakezdő vegyészként került a Kőbányai Gyógyszerárugyár Műszaki Könyvtárába. Feladata a szakirodalmi tájékoztatás, a külföldi adatbázisokban való on-line témafigyelés volt. Rövid idő alatt – a mostani mércével tekintve mostoha körülmények között – a kémiai információkeresés meghatározó alakjává vált. Ezekben az években a könyvtár még nem rendelkezett közvetlen kapcsolattal ezekhez az adatbázisokhoz, ezért más budapesti kutatóhelyekre kellett utaznia egy-egy lekérdezés érdekében. Nagyon fiatalon, 1983-ban lett a könyvtár vezetője. Ettől az évtől kezdve rendelkezett a könyvtár egy városi telefonvonalon keresztül közvetlen on-line kapcsolattal, amely jelentősen megkönnyítette a kutatók szakirodalmi tájékoztatását. Nagy súlyt fektetett az olvasók megfelelő tájékoztatására és képzésére. Tanfolyamokat szervezett, és útmutatókat készített az újabb és újabb információforrások használatáról. Mint írta: „Minél jobban ismeri az olvasó a könyvtárat, annál inkább értékeli lehetőségeink gazdagságát.”

Vezetése alatt a könyvtár szolgáltatásai gyorsan bővültek. 1991-ben komoly előrelépést jelentett a CD-ROM-ok megjelenése, majd 1994-től a könyvtár bekapcsolódott a vállalati hálózatba. Rövid időn belül a könyvtár saját szerveréről érthették el a szolgáltatásokat az olvasók. Folyamatosan képezte magát, nemcsak a hazai és külföldi szakirodalom rendszeres olvasásával, hanem 1983-ban szakinformátori másoddiplomát is szerzett. Tudását nemcsak munkatársaival és az olvasókkal osztotta meg, hanem cikkeiben a könyvtáros közösséggel is, majd a '90-es évek második felében az ELTE könyvtár szakos hallgatóival is. Gyakran fordultak hozzá a későbbiekben is, hogy okos tanácsaival segítse munkájukat, publikációs tevékenységüket. Hamar felismerte az internet–intranet nyújtotta lehetőségeket. Sokat tett a világhálózat elfogadtatásáért, azért, hogy mint értékes információközvetítő lehetőség beépülhessen a mindennapi munkánkba. A könyvtár elsőként jelent meg a vállalati intraneten Web-könyvtár nevű szolgáltatásával. Vezetése mellett a könyvtárnak éveken keresztül irányító szerepe volt az intraneten való publikálás minden formájában. Az oldalakat mindig igényes tartalmi és esztétikai megjelenés jellemezte.

Egyik legkedvesebb témája a könyvtármenedzsment volt. Sokévi kutatómunka után könyvbe is foglalta felhalmozódott ismereteit. A *Hosszúra nyúlt útbeszámoló a könyvtárvezetési ismeretek (b)irodalmából* című mű nemcsak a könyvtárvezetők, könyvtáros hallgatók számára alapmű, hanem mindazok számára nélkülözhetetlen olvasmány, akik könyvtári marketinggel foglalkoznak. 2002-ben a Richter Gedeon Rt. vezetősége az intranet vállalati bevezetésében kifejtett munkáját Richter Alkotói Díjjal ismerte el.

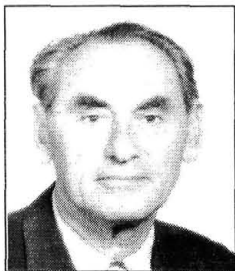
Mindig tele volt ötlettel, gyakran a kort megelőző újítási elképzeléssel. A könyvtárban folyó munkát szigorúan a vállalat érdekeihez hangolta. Nagy szakmai tudása mellett is legendásan szerény tudott maradni. A maga kedves, csendes stílusában is határozott és következetes vezető volt. A könyvtárban folyó munka más vállalati könyvtárak számára is példaértékűvé vált.

Családjának, nekünk, közvetlen kollégáinak, a könyvtár látogatóinak és a szakma egészének nagyon hiányozni fog.

Emlékét szívünkben őrizzük.

Wittinghoff Judit

Benedek Jenő 1916–2004

2004. május 31-én 88 éves korában elhunyt Benedek Jenő, az Országos Műszaki Könyvtár nyugalmazott igazgatója.

1916. június 25-én született Rákospalotán. 1933-ban érettségizett a II. Rákóczi Ferenc Felsőkereskedelmi Iskolában. Továbbtanulni a kor faji rendelkezései miatt nem tudott, egy műszaki szakmát tanult ki. Diplomát 1961-ben az ELTE Bölcsészettudományi Karának történelem – könyvtár szakán szerzett. A '30-as évek végén az ország elhagyására kényyszerült, a háború végét követő évben tért haza. Szakmai pályafutását az Országos Találmányi Hivatal keretei között szerveződő Dokumentációs és Tájékoztatási Osztályon kezdte. Ebből az osztályszervezetből formálódott ki rövidesen a Műszaki Dokumentációs Központ, amelyet egyesítettek a Technológiai Könyvtárral. Ebben az intézményben lett 1952-ben a tudományos, majd a feldolgozó osztály vezetője. 1964-ben az akkor Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ nevet viselő intézményen belül önállóan működő Országos Műszaki Könyvtár igazgatójává nevezték ki. Ezt a pozíciót töltötte be 1980-ban történt nyugdíjba vonulásáig. 1966-tól tagja volt az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs Tanácsnak. Kezdetől fogva feladatot vállalt a műszaki könyvtárosok szakmai képzésében, az oktatási tematika kidolgozásában és tananyagok írásában.

Munkáját Szocialista Kultúráért (1954, 1970, 1983), Munka Érdemérem (1969) és Szabó Ervin Emlékérem (1974) kitüntetésekkel ismerték el.

Ezek egy élet száraz tényei, de amikor az elmúlás megfellebbezhetetlen törvényével szembesülünk, az ember, az egyedüli, az egyetlen és megismételhetetlen lény képe merül fel az emlékezetünkben, az élők egészséges önzésével át- meg- átszöve saját életünk emlékképeivel.

Az OMKDK szakmai alma materem volt. Itt nagyszerű „tanároktól” tanultam meg dolgozni, kaptam szakmai utamat végigkísérő könyvtárosi szemléletet. A hála érzete mindig élt bennem, de ma már egyre több a szomorúság, hogy lassan el kell búcsúznom mindazoktól, akik ifjúságom tanúi, szakmai „karrierem” elindítói, egyengetői voltak. Benedek Jenő az egyenlők első sorában áll.

Munkatársait munkájuk, csak a munkájuk, elkötelezettségük alapján ítélte meg. Ha ez az ítélete kedvező volt, az illető élvezte főnöki segítségét szakmai munkájában, előrehaladásában és védelmét a hivatal, a munkatársak „packázásaival” szemben. Szigorú ember volt, szigorú, mint egy jó tanár, mint egy igazi apa. A vétséget soha nem utólag emlegette, mindig a vétővel szemtől-szemben rendezte el. A munkahely és munkaidő szent volt számára, magánéletét az elkerülhetetlen minimumon túl férfias szeméremmel, már-már zárkózottsággal élte. Ötvenévesen súlyos szívinfarktuson esett át, amiből – természetesen a szerető és féltő család segítségével – úgy lábalt ki, hogy vasfegyelemmel és akarattal teljes életmódváltásra szorította önmagát. Az urbánus ember felfedezte a természetet, a horgászás magánya és nyugalma adta kikapcsolódás örömét.

A munka mellett a család is szent volt számára, és minden bizonnyal örök menedék. Könyvtáros felesége, orvosná lett lánya, majd fényt sugárzó két fiúunokája adta munkás, majd nyugdíjas éveinek biztos, féltő és óvó hátterét.

2000-ben telefonon beszéltem vele utoljára, amikor egy álláspályázat elnyerésekor – végiggondolva szakmai pályafutásomat – rádöbbsentem arra, hogy ő tett rá arra a sínpályára, ami ide vezetett. Zavart, dadogó köszönő szavaimat elvágta. „magának köszönje” – dörmögte a készülékbe, és a továbbiakban csak életem folyásáról faggatott, válasz nélkül hagyva még a hogylétére vonatkozó kérdéseimet is.

Benedek Jenő 88 esztendőit élt, egy küzdelmektől és szörnyűségektől sem mentes, munkában, sikerekben, örömeiben teljes életet. Az elmúlás veszteség, mégpedig a mi veszteségünk, mert egy értékkel ismét kevesebb lett. Kiáltjuk hát: Kyríe eleison...

Rády Ferenc